

Kršćanska biblioteka
www.monfortanci.com

AKO NE POSTANETE KAO MALA DJECA

AKO PONOVO NE POSTANETE KAO MALA DJECA ... (MT 18,3)

Prema novoj evangelizaciji

Prijevod sveska br. 1. iz serije *Prema novoj evangelizaciji* koji je tiskan u originalu uz suglasnost nadbiskupskog stola u Varšavi s crkvenim odobrenjem 1993.06. 03. br. 2927.

Redakcijska ekipa svezaka: Pater Tadeusz Dajcer, Pater Jaroslaw Pilat, Slacwomir Bela, Grazyna Ruchlewicz.

Sadržaj

Prikaz pokreta zajednica nazaretske obitelji

Uvod

Duhovno djetinjstvo

Razni stavovi prema Isusu - od farizejstva do djetinje vjere

1. Djetinji stav samarijanke
2. Djetinji stav slijepoga od rođenja
3. Primiti božje kraljestvo poput djeteta

PRIKAZ POKRETA ZAJEDNICA NAZARETSKE OBITELJI

Knjiga Tadeusza Dajczera Razmišljanja o vjeri je postala bestseler u području kršćanske duhovnosti. objavljena je na mnogim evropskim i svjetskim jezicima. Na hrvatskom je izašla 2001. godine u izdanju Glasa Koncila. Knjiga je glavni priručnik duhovnosti pokreta koji je nastao u Poljskoj a raširio se u cijelom svijetu. Odgovorni iz pokreta su nastavili sa tiskanjem svezaka prevedenih na više jezika kojima žele doprinijeti Novoj evangelizaciji. Oni su stupili u kontakt sa Apostolskim centrom Sav tvoj i ponudili suradnju. Prikaz pokreta su sami napisali. Dao Bog i Majka Božja da objavljivanje ovih knjižica donose obilje duhovnih plodova pa i proširenje pokreta u Hrvatskom narodu.

Pokret zajednica nazaretskih obitelji međunarodni je katolički pokret za apostolat obitelji nastao u Poljskoj 1985.g. s ciljem da produbi život evanđeoski u zajedništvu s Kristom u svakodnevnom životu . Ovo zajedništvo se ostvaruje u osobnom susretu s Bogom i Kristom čija prisutnost se prepoznaje u svakom čovjeku.

1. Postanak i razvoj. O. Tadeusz Dajcer, sveučilišni profesor, rođen 1931.g. začetnik je Pokreta. S grupom laika, o. Dajcer i o. Andrzej Buczel, doktor psihologije (1951-1994) osnovali su 1985.g. prvu zajednicu za evangelizaciju. U krilu ove zajednice u sklopu traženja putova neprestanog obraćenja korjenima vjere rodio se Pokret zajednica nazaretske obitelji koji se u dvije godine raširio Poljskom.

Duhovnost Pokreta koja poziva na zajedništvo života s Kristom doprinijela je proširenju Pokreta u druge zemlje. 1987.g. osnovan je u Francuskoj, Španjolskoj i Portugalu. Godinu dana kasnije i u Engleskoj, Nizozemskoj i Njemačkoj. Zatim 1989.g. u Meksiku, Argentini, Brazilu, Kolumbiji, Venezueli, Kubi, SAD i Kanadi. Tijekom devedesetih nastavlja se razvijati u Evropi u zemljama kao u Italiji, Austriji, Slovačkoj i Češkoj. 1992.g. započinje na Novom Zelandu u Zambiji te 1996.g. na Filipinima, u Australiji i Indiji. Od 1992.g. o. Jaroslav Pilat, doktor teologije i duhovnosti glavni je koordinator Pokreta u Poljskoj i svijetu.

2.Struktura i djelatnost. Iako Pokret ima međunarodni karakter njegovo djelovanje se oslanja na biskupijsku strukturu kako bi ojačao vezu s lokalnom crkvom. U svakoj biskupiji svećenici koje određuje biskup su oni koji vode Pokret. Teritorijalna struktura Pokreta odgovara strukturi prema biskupijama i župama. Uključuje i podjelu po zonama koje odgovaraju dekanatima. Grupe ovog Pokreta nastaju po župama te ih vodi župnik ili osoba koja se odredi. Organizaciju i apostolat Pokreta vode angažirani laici koje odredi moderator (osoba koja o svemu brine). Glavni voditelj surađuje s grupom voditelja čitavog dekanata i župnih voditelja zaduženih za rad s djecom, mladima ili odraslima kao i s odgovornima za specifične grupe kao što su studenti, zaručnici, mladi bračni parovi, umjetnici, nastavnici, zdravstveni radnici itd. Jedan od glavnih ciljeva Pokreta je evangelizacija obitelji. Odnosi se na oblikovanje ponašanja koje bi suvremenom čovjeku učinile kršćansku obitelj pristupačnom i privlačnom.

Apostolatski angažman članova Pokreta usmjeren je prema njihovom župskom okruženju. Učestvuju na molitvenim sastancima Pokreta. Istovremeno se trude u suradnji sa župnikom odgovoriti na aktualne potrebe svoje župe. Osobito u pet sljedećih domena: podupirati vjerski život bračnih parova, organizirati pomoć u edukaciji djece, pribavljati materijalnu pomoć obitelji u potrebi, animirati razne vidove vjernih pomoći kao katekeza, služba čitanja, karitativne grupe, popularizirati crkvenu doktrinu morala i duhovnosti, braka i obitelji

3. Duhovnost. Duhovnost Pokreta zajednica nazaretske obitelji nadahnjuje se na Evanđelju iz njega crpi norme za život, ponašanje i razmišljanje po primjeru Krista. Težiti zajedništvu sa Kristom Spasiteljem. Čin potpunog predanja sebe služenju Kristu i Njegovoj Svetoj Crkvi temeljni je princip duhovnosti Pokreta. Ovo zajedništvo uči ljubiti Boga i ljude Kristovom ljubavlju. Prihvatiti ljubav koja spašava rađa dubokim spasenjskim obraćenjem grešnika i dovodi ga do toga da nasljeduje Isusa Krista (kristocentrizam) na korjenit način. U Pokretu zajednica škole nazaretske obitelji naglašeno je nasljedovanje Isusa u Njegovom siromaštvu i poniznosti, što je duhovnost Nazareta. Siromaštvo se živi napose u njegovom duhovnom vidu što označava posvemašnju slobodu od svake navezanosti i oslon na Boga: usvajajući stav onoga koji moli. Stav poniznosti pred Bogom naglašava Njegovu veličinu nasuprot ništavnosti i bijedi čovjeka (vidjeti Sv. Terezija Avilska "Zamak Duše").

Usporedo s tim, sinovsko dostojanstvo Božjeg dijetea, koje karakterizira čovjeka u njegovu odnosu s Bogom također je vrlo jasno izraženo.

U svjetlu vjere članovi Pokreta vide u lokalnoj crkvenoj hijerarhiji koja je dio mističnog Kristovog Tijela, osobit kanal milosti. Otuda se rađa njihova sinovska ljubav kao i njihova poslušnost prema diecezanskom biskupu koji je temelj i vidljivi izvor jedinstva te lokalne Crkve.

Druga crta duhovnosti Pokreta nazaretske obitelji je njezin marijanski karakter, kristocentričan koliko i crkven.

Članovi Pokreta vide u Mariji majku Crkve. Stoga se predaju njoj po primjeru apostola Ivana. Po posveti Mariji oni se stavljaju u službu Crkve.

Literatura o nastanku Pokreta nazaretskih obitelji

A. O. Tadeusz Dajczer, *Meditacije o vjeri*

B. Biležnice o nastanku Pokreta

UVOD

Sv. Augustin u svome djelu "De civitate Dei" ("O Božjoj državi", XV,28) , piše da na Zemlji postoje i postojat će do kraja svijeta dva velika kraljevstva. Njihove granice ne dijele ljude na države, jer ta kraljevstva prebivaju u svakoj duši. Ta dva kraljevstva čine dvije ljubavi: ljubav prema sebi samome, sve do preziranja Boga ("Amor sui usque ad contemptum Dei") i ljubav prema Bogu, sve do preziranja sebe ("Amor Dei usque ad contemptum sui") . Tijekom vremena te ljubavi povećavaju postupno svoj opseg, jedna na račun druge. Upravo to građenje Božjeg Kraljevstva, odnosno rast Krista u nama cilj je jednako povijesti cijelog čovječanstva kao i života svakog pojedinca. Primanje ili odbacivanje Krista ispisuje pojedinačnu povijest svake duše. Čini se da je u tom kontekstu smješten i poziv Ivana Pavla II za novu evangelizaciju.

Kao uzor i naročitu pomoć u gradnji Božjeg Kraljevstva i nastavljanja djela evangelizacije svijeta Krist nam daje svoju Majku. Ona, čije je svjedočanstvo života vjerom, nadom i ljubavlju bilo najistinskije, poziva nas na obraćenje i svetost. Do promjene svijeta koji se u procesu sekularizacije previše udaljio od ideala Evanđelja ne vode polovična sredstva ili kompromisi. Djelo nove evangelizacije zahtijeva naše potpuno predanje Isusu do kraja po uzoru na Mariju. Poziv današnjeg vremena i sadašnjeg položaja Crkve zahtijeva radikalizam vjere. Nije dovoljno - piše Ivan Pavao II-samo obnavljati metode dušobrižništva, ni bolje organizirati i koordinirati crkvene institucije, ni dubljom pronicljivošću studirati biblijske i teološke temelje vjere. Treba pobuditi novi zanos svetosti ("Redemptoris missio",90). Radikalizam vjere nije moguć bez našeg radikalnog obraćenja i ostvarenja sveopćeg poziva na svetost, na što podsjeća II Vatikanski Sabor. U protivnom ne možemo postati svjedoci Evanđelja. "Svetost je temeljna premisa i neophodan uvjet da bi Crkva mogla ostvariti svoju otkupiteljsku misiju" ("Christifidelis Laici, 17). Crkva je uvijek trebala svece, a naročito u današnje doba treba svece, koji po riječima Ivana Pavla II nikad ne stare i ne "zastarijevaju", te uvijek ostaju svjedoci mladosti Crkve (vidi Homilia u Lisieux-u, 2 VI 1980.).

Nova evangelizacija, koja bi trebala biti naš odgovor na sveopći poziv na svetost, provodi se u krajnje teškoj situaciji jer je upućena svijetu prožetom raspadom općeljudskih i kršćanskih vrednota. Suvremenog čovjeka koji ne može nadići sebe i okrenuti se od vlastitog egoizma, Crkva želi podsjetiti na ideale evanđeoskog nasljeđa. Otkrijemo li u sebi da nemamo dovoljno snage potrebne za askezu, to nas može dovesti do stanja dječjeg osjećaja nemoći i povjerenja, koje je tako privlačno moći Kraljevstva milosti. U prisutnosti snage Božje Ljubavi koja se razlijeva svijetom treba biti malen poput djeteta da bismo tu snagu privukli i bili ispunjeni njome. Djetinja duhovnost izražava se u priznanju naše nemoći i slabosti sve do ruba bezdana; ona doziva i privlači drugi bezdan - bezdan milosrđa. ("Abyssus abyssum invocat").

Da bi nova evangelizacija ponovo i s novom revnošću mogla biti propovijedana suvremenom čovjeku Evanđelja, ona se mora povezati s našim stupanjem na put Kristovih

blaženstava, jer ona čine bit Evanđelja što je najpotpunije izraženo u riječima: "Blago siromasima u duhu ..." (Mt 5,3). Augustinovo priznanje vlastitog egoizma ("contemptus sui") je oblik siromaštva u duhu, koje priprema mjesto Kraljestvu ljubavi i milosti - to je prostor za Božju ljubav. Baš je siromašnima u duhu koji ne posjedujući više ništa iščekuju samog Boga, obećano Kraljestvo nebesko.

Ekonomija milosti, kako poučava Tridentski Sabor, ostvaruje se kroz pravdu ("per iustitium") i kroz milosrđe ("per misericordiam"). Naš odnos prema Bogu često se svodi na razinu pravde: dajem da mi ti daš ("do ut des"). To potječe iz vjerovanja da čovjek treba zaslužiti Božju ljubav, da nam Bog daje toliko koliko smo sami darežljivi, toliko koliko radimo i trpimo za Njega. U provođenju nove evangelizacije treba u skladu s geslom blažene sestre Faustine Kowalske - obratiti posebnu pažnju na "duhovnost milosrđa". Suvremeni čovjek, suočen često s vlastitom baspomoćnošću, dodirnut trpljenjem, zapažajući kako je često njegov trud uzaludan, otkrivat će postupno istinu egzistencije: da se poput bespomoćne ovce treba uzdati u ljubav Dobrog Pastira. Kršćanin mora biti duboko svjestan da se svetost ne može osvojiti, da ju je jedino moguće dobiti od Isusa idući ustrajno prema njoj. Ne dajemo mi Bogu, nego Bog sve daje nama. Najzad, svatko od nas u predvečerje svog života staje pred Boga s praznim rukama. Bog želi da se u odgovoru na Njegovu ljubav prepustimo Njemu samome, da Mu dopustimo da nam iskazuje svoju ljubav. Na dobrovoljni sastanak čovjeka praznih ruku koji stremi Bogu izići će Isus punih ruku.

Čovjek koji moli za Božje milosrđe susreće se s Njime u sakramentima i molitvi. Upravo je molitva često prvi dar Božjeg milosrđa. Tako ona, ukoliko je autentičan čin vjere i Božje ljubavi, odlučuje o uspješnosti evangelizacije. Služenje Evandjelju treba uvijek izrastati iz molitve i ljubavi za Krista. Molitva tako "svjedoči o bliskom prijateljstvu s Bogom i u njoj se usavršava. Susreće se i ujedinjuje s ljubavlju u kojoj stvorenje potpuno predaje svoju volju Božjem Prijatelju - postaje kvasac apostolata" (Ivan Pavao II, "Virtutis exemplum et Magistra").

Naglašavanje značenja molitve ne znači kvijetizam. Ljubav uvijek traži svjedočanstvo djela. Važno je to što je u osnovi našeg djelovanja. Pouzdanje u vlastitu snagu onemogućuje ostvarenje općeg poziva na svetost. Neophodno je traženje Božje volje u duhu evanđeoske pokore. Samo onaj koji živi duhom pokore ne očekuje priznanja ili vidljivih rezultata, ne pita za mjesto na kojem se nalazi na putu k Bogu, pristaje na ostajanje u mraku i nemogućnosti razumijevanja proživljenih iskustava. Takav je čovjek poput djeteta koje se u noćnoj tami čvrsto drži očeve ruke. I onda počinje živjeti dubinom vjere predajući se u svemu Nebeskom Ocu.

Da bismo održali pravilnu ravnotežu između ovih dvaju polova koji označavaju naš put do Boga, trebamo djelovanjem i molitvenim pouzdanjem u Njega djelovati tako kao da sve ovisi o nama, a uzdati se tako kao da sve ovisi o Bogu. Isto tako, u skladu s Božjom ekonomijom koja je ekonomija milosti i milosrđa, naše djelovanje treba poteći prvenstveno iz unutrašnjeg predanja srca. Iz predanja treba također poteći naše učešće u djelu nove evangelizacije. Uostalom, svetost se kako reče sv. Tereza iz Lisieuxa - odražava najpotpunije ne u djelovanju ili konkretnoj praksi, nego u predanju srca koje nas čini malenima i pokornima u rukama Oca, svjesnima vlastite slabosti i bespomoćnosti i do iracionalnog pouzdanja u njegovu očinsku ljubav.

Kako treba razumjeti riječi Gospodina "Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao malo dijete, taj sigurno neće ući u raj" (Mk 10,15)? Isus postavlja dijete kao uzor za one koji žele ući u Kraljevstvo nebesko. U kojem je smislu dijete uzor? Ne dječjom nevinošću, kako se popularno tumači; takva je misao uostalom strana Starom Zavjetu i judaizmu, koji je naučavao da dijete od začeca, a time i od rođenja, već ima "loše nagone" (...). Dijete je uzor samo i isključivo kao primjer onoga što je malo (majušnosti), malog značenja (barem s gledišta starijih), slabo (...). Samo takvo tumačenje slaže se s kontekstom Evanđelja, naročito s riječima Gospodina, koje malima, siromašnima, slabima i jednostavnima, onima koji malo znače, grijesnicima i poganima, obećava Božje kraljevstvo (usp. Mt 11,25; Lk 10,21; 18,10). Zbog toga je Isus stavio upravo dijete kao uzor tim jednostavnim ljudima koji s vjerom i otvoreno primaju riječi Gospodina o Kraljevstvu. U tom smislu dijete je uzorom za sve vjernike. Kristove riječi sadržavaju također oštro protivljenje farizejstvu koje je pripadnost Kraljevstvu vezalo za ljudsku pravednost a koja se oslanjala na poslušno izvršavanje zakona i dobrih djela (...). Krist uči da Kraljevstvo ne zavisi o izvršavanju prava, nego je slobodan dar Božje ljubavi. Malo dijete - po židovskim nazorima, kao i oni mali siromašni grijesnici i carinici - ništa ne znači, nema nikakvih zasluga jer ne izvršava zakon, a ipak zaslužuje Kraljevstvo i spasenje. Malima, jednostavnima, siromašnima bit će dano Kraljevstvo nebesko, a ne onima koji hoće biti pred Gospodinom veliki sa svojom pravednošću; Kraljevstvo i spasenje su dar i milost. (vlč. J.Kudasiewicz, vlč. J.Lach, "Liturgija riječi Božje u obnovljenom sakramentu krštenja, u "Sakrament Krštenja", Katowice 1973, str. 177).

Kako Bog blagoslivlja uboge, tako on (Krist) blagoslivlja djecu (Mk 10,16), poručujući da će jedni i drugi s lakoćom ući u Kraljevstvo.

Djeca simboliziraju istinske učenike: (...) jer takvima pripada Kraljevstvo nebesko" (Mt 19,14). Ustvari, radi se o tome da se primi Kraljevstvo kao malo dijete (usp. Mk 10,15), u potpunoj jednostavnosti, kao dar od Oca, umjesto da se ono traži kao nešto što nam pripada. Treba se vratiti u "djetinje stanje" (usp. Mt 18,3) i pristati na ponovno rađanje (usp. Iv 3,5), ako se želi imati pristup u Kraljevstvo. Tajna istinske veličine svodi se na to da "se postane malenim" kao dijete (Mt 18,4), i to je istinska pokora bez koje nije moguće postati djetetom Oca nebeskog.

Istinski učenici su upravo maleni i baš se njima Otac udostojao objaviti (...) svoje tajne skrivene pred mudrima (usp. Mt 11,25). U jeziku evanđelista riječ "malen" i "učenik" izgleda da su sinonimi. (usp. Mt 10,42; Mk 9,41)" ("Słownik teologii biblijnej", X.Leon-Duofour, K.Romaniuk, Poznan-Warszawa 1985, str.243).

1. DUHOVNO DJETINJSTVO

Kad smo upitali "Malu sveticu"¹ kako ona tumači savjet koji često ponavlja, da pred Bogom treba biti kao dijete, odgovorila je: Biti malen, „ to znači prihvatiti svoju ništavnost, sve očekivati od Boga kao što malo dijete sve očekuje od oca, ničim se ne zabrinjavati, ne skupljati blago. (...) Biti malen - to isto tako znači ne pripisivati sebi kreposti koje me ispunjavaju; nego smatrajući se nesposobnim za bilo što, priznati da Bog polaže u ruke svojeg

¹ Sv. Terezija od Djeteta Isusa rekla je jednom: "Mislim da sam vrlo mala svetica". (Žuta bilježnica) Warszawa 1988, str.111.

djetešca to blago kreposti da se služi njime ovisno o potrebama; ali blago ostaje uvijek vlasništvom Boga. Naposljetku, ne obeshrabrivati se vlastitim greškama, jer djeca padaju često, ali su premalena da sebi nanesu mnogo zla, (Sv. Terezija od Djeteta Isusa, Rukopisi II , Krakow 1971, str.491n).

Priznavati svoju ništavnost

Biti dijete znači priznavati svoju ništavnost i očekivati sve od Boga.

Bog nas, u mjeri u kojoj mu se približavamo, izlaže teškom iskustvu produbljenja naše slabosti i bespomoćnosti.

Ovoj kušnji mogu biti podvrgnute ne samo naše fizičke snage nego i

- naš intelekt

- naš unutarnji život

Bog nas čini slabima zato što tek naša slabost može postati naša istinska snaga.

Radi se o takvoj vrsti slabosti koja nam omogućuje spoznavanje istine o sebi;

koja nas čini voljnima pružiti ruku Gospodinu;

koja priziva svemoć Boga i Njegovu snagu;

koja naročito priziva snagu Njegova milosrđa.

Priznavanje ništavnosti treba postupno prodrijeti u cijelu našu osobnost do njezine najveće dubine. Sv. Terezija nikad nije htjela biti velika. Smatrala je da onaj koji je velik u očima svijeta teško može biti istinski bespomoćan, slab i malen. Dakle, tek spoznavanje vlastite ništavnosti dopušta nam da upoznamo i iskusimo kakva je dubina istine sadržana u riječima Kristovim: " bez mene ništa ne možete učiniti" (Iv 15,5)

Položaj evanđeoskog djeteta najočitiji je kod novorođenčeta. Put prema svetosti je u velikoj mjeri povratak na početnu točku, točku u kojoj je stanje duše novorođenčeta nakon krštenja (Iv 3,5). Potrebno je da opet postanemo slabi i bespomoćni poput djeteta koje se u svojoj bespomoćnosti posve oslanja na majku i oca u koje se bezgranično pouzdaje i voli ih.

Bogu se sviđa ono što je slabo, ništavno, nisko i prezreno; "izabra Bog da posrami mudre; što je slabo u očima svijeta, izabra Bog da posrami jake; što je neplemenito i prezira vrijedno u očima svijeta - i čak ono čega nema - izabra Bog da uništi ono što jest, da se nijedan čovjek ne može ponositi pred Bogom " (1 Kor 1,27-29).

Sv. Luka je zapisao : " U taj isti čas Isus zatitra od veselja u Duhu Svetom te reče: < Slavim te Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Dobro, Oče, jer takva je bila volja Tvoja>" (Lk 10,21).

Bog daruje svojim blagom ljude jednostavna srca. Njima otkriva tajne svojeg srca, skrivene

od mudrih i umnih.

Bog je sklon siromaštvu duha.
Sklon je jednostavnosti.

A upravo to siromaštvo i ta jednostavnost dopuštaju ti da staneš pred Nj u istini.

Izvor svake istinske i autentične veličine, istinske i autentične mudrosti jedino je Bog. Sv. Pavao pita: "Što li imaš što nisi primio? Ako si dakle primio, što se ponosiš kao da nisi primio?" (1 Kor 4,7).

Ljudi "mudri i umni" - u značenju u kojem te riječi upotrebljava Isus - uvjereni su da su sami po sebi netko, da mnogo znače, da ih njihovo znanje čini boljima od drugih. Ali onaj koji "poniznima dariva milost" (Izr 3,34), protivi se oholima (Jak 4,6).

"Blago siromašnima u duhu " (Mt 5,3)

- jer se otvaraju za milost ;

- jer se otvaraju za suradnju s Duhom Svetim, Duhom Istine (usp. Iv 14,17), koji djeluje u našim srcima da budemo "posvećeni istinom" (Iv 17,19);

- jer upravo će oni biti napunjeni dobrotom, svetošću samoga Boga.

Spoznati, primiti i zavoljeti svoju slabost ne znači pristajati na grijeh ili ga opravdavati, nego znači ustrajati u istini i ostaviti se iluzija. To je neminovno da bi se upoznao vlastitu bijedu, i počeo tražiti Božju moć i milosrđe.

Potrebno je da taj tvoj poziv Bogu stalno odzvanja .

Kad osjećaš slabost i bespomoćnost, kad te pritišću iskušenja, iskustva ili novi i novi neuspjesi, sjeti se neobične Pavlove ispovijedi: " Jer kad sam slab, onda sam jak" (2 Kor 12,10).

Sve očekivati od Boga

Tek onda kad sve izgubiš počinješ sve očekivati od Boga.

Kad priznaš svoju slabost, očekuj s nadom čudotvornu intervenciju Boga, jer Njega upravo dječja bespomoćnost "prisiljava" da iskaže svoju ljubav.

Samo priznanje vlastite ništavnosti, bez vjere u Božju ljubav, vodi u tugu, sumnju, obeshrabrenost, čak i očaj. Bog ne želi da gledaš samo u svoje zlo. Njegova želja je da, videći vlastitu ništavnost, u njega položiš sve svoje nade, da ponovo nađeš nadu u Njegovoj ljubavi i beskrajnom milosrđu. Bog te ovija svojom ljubavlju baz obzira na tvoje zlo. Tvoje sve potpunije sagledavanje vlastite zloće treba biti praćeno sve dubljim upoznavanjem Njegove neizmjerne ljubavi.

U Božju ljubav treba povjerovati.

Bog nas stalno obasipa svojim nebrojenim darovima, ali grijeh oholosti čini da mi to ne zapažamo.

Otuda u nama tako malo zahvalnosti. A upravo zahvalnost - kaže Sv. Terezija - "najviše privlači milost Boga" (isto, .II, 286). Štoviše, ako nema zahvalnosti, pojavljuje se protivnost - nezahvalnost, koja - po tvrdnji Sv. Bonaventure - upravo jest korijen svakog zla.

Što se događa ako nemaš ispravan stav prema Bogu? Ako njegove nebrojene darove pripisuješ samome sebi?

- On je, da te ne bi izložio još većoj krivici rasipanja milosti, "primoran" da ih ograničava.

Bog te želi neprestano darivati, ali ipak ne baca se biserje pred svinje (usp. Mt 7,6).

Stav djetinje predanosti - uči Mala Svetica - je povjerljivo predavanje sebe u ruke Oca.

"Jednog dana - sjeća se sestra Celina - kad sam ušla u ćeliju naše drage sestre, osupnula me njena golema usredotočenost. Šivala je vrlo predano, ali se činila duboko uronjena u kontemplaciju. Na što misliš?- zapitala sam. < Razmišljam nad Očenašom - odgovorila je. To je tako ugodno, zvati Gospodina Boga našim ocem! ...>. I u očima su joj zaiskrile suze. (isto, II, 290).

Te suze svetece nisu zasigurno bile posljedica emotivnog poriva. One su više odražavale posebno stanje uzbuđenja ljudskog bića povezanog s Bogom intimnim vezama.

"Ona je ljubila Boga - piše dalje Celina - kao što dijete voli oca izražavajući to neizrecivom srdačnošću. Za vrijeme bolesti, kad je bila u prilici govoriti o Njemu, upotrijebila je drugačiji izraz nego obično i zvala Ga <Tatica>. Počele smo se smijati , a ona je još jednom sasvim uzbuđena, ponovila: < Ali zaista, on je moj tatica>" (isto, II, 290).

Sve dublje spoznavanje očinske ljubavi Boga produbljivalo je njezinu želju da neprekidno na nju odgovara:

- djetinjim uzdanjem
- molitvom
- poslušnošću
- žrtvom.

Bliskost s nebeskim Ocem produbljivala se kod nje srazmjerno trpljenju koje ju je na poseban način pratilo u vrijeme bolesti. Djetinji stav koji je postao njezin put do sjedinjenja s Bogom, izrazila je željom za zamjenom svih teških iskustava u trpljenje s ljubavlju. U tom razdoblju, posljednjem u njezinom životu, kada je njezina slika Boga bila najpotpunija, "Mala

Svetica" govori obraćajući se Ocu nebeskom -"tatice".

Što je za nju značio taj izraz, možemo samo nagađati, jer je naša predodžba Boga Oca, građena obično na slici zemaljskog oca, siromašna i nesavršena. Niti jedan, pa ni najbolji od zemaljskih očeva, ne može se usporediti s ljubljenim nebeskim Ocem.

Njegovu ljubav za nas u izvjesnom stupnju pokazuje prispodoba o rasipnom sinu.

Kada se taj sin koji je učinio mnoga nečasna djela vratio "opazi ga njegov otac i sažali se te poleti, pade mu oko vrata i izljubi ga" (Lk 15,20).

Ova priča pokazuje nam samo mali dio istine o našem Ocu na nebu.

Djetinji stav je pouzdanje da nas On uvijek dariva onim što je za nas najbolje.

Ustrajanje u istini i pouzdanje koje se otuda rađa, osnovni su elementi djetinjeg duha - jednog od najkraćih puteva prema svetosti - na koji je svijetu nanovo ukazala Sv. Terezija od Djeteta Isusa.

Ako s povjerenjem staneš pred Boga priznajući iskreno svoju slabost, On će te ispuniti svojom moći. Ispunit će te također svojom mudrošću koju izražavaju Kristove riječi: "Tko je najmanji među vama svima, taj je najveći" (Lk 9,48)

Svetost se dakle, po riječima Male Svetice ne oslanja na ovakvu ili onakvu praksu, nego na "volju srca koja čini da smo mali, bespomoćni u Božjem zagrljaju, da priznajemo svoju slabost i hrabro se uzdamo u Njegovu očinsku dobrotu" (isto, II,486).

Ne skupljati zalihe

Evandeosko dijete ne skuplja nepotrebnih zaliha.

Neka sredstva trebamo za dostojan život, održavanje obitelji ili izvršavanje drugih obaveza. Ali sve te zalihe čine da iskustvo naše pune ovisnosti o Bogu postaje gotovo nemoguće. Čini se da je jedno suprotno drugom.

Čovjek koji je sakupio previše zaliha i izgradio vlastiti sustav osiguranja, prestaje sve očekivati od Boga.

Treba odustajati od gradnje takvih sustava, od sakupljanja viška zaliha i svjesno se ograničiti na ono što je neophodno za izvršavanje zadaća povjerenih nam od Boga.

Čovjek, koji nije usmjeren k Bogu, želi sve više imati, želi sakupljati. To izvire iz njegove prirode ranjene istočnim grijehom. Da je usmjeren na Boga, želio bi u svemu ovisiti o Njemu. Ali izgubljen čovjek, gledajući svoj život samo ljudskim očima, želi imati sve više da tako gradi osjećaj vlastite vrijednosti i sigurnosti, oslanjajući se na ono što posjeduje.

Duh svijeta favorizira one koji imaju više: više imaš - moćniji si i važniji, imaš pristup do

mnogih dobara. To se tiče svih sfera našeg života : materijalnih dobara, društvenog položaja, nastojanja da se bude netko važan, velik, poštovan.

Ponekad naša potreba posjedovanja postoji samo u željama. Moguće je da ništa ne posjedujemo, ali smo jako bogati željama, zavidimo drugima, maštamo o tome da imamo.

Ne radi se o tome da ne pribavljamo nužna sredstva za život, da opravdavamo svoju lijenost ili nedostatak razboritosti, govoreći sebi: Imam Boga za Oca, On će se pobrinuti za mene.

Radi se o tome da ne sakupljamo ništa više od onoga što nam je u stvarnosti neophodno. Ali baš višak zaliha uzrokuje da prestajemo biti kao malo dijete koje sve očekuje od svog oca. Zalihe rađaju kod nas osjećaj neovisnosti i u odnosu na Boga. Tada smatramo da se možemo sami snaći.

Postajemo poput onog bogataša iz Evanđelja koji je sagradio žitnice i mislio da će od tada moći uživati život, ali ga je Krist nazvao budalom.

Evandeosko dijete također ne sakuplja zalihe duhovnih dobara, ne oslanja se na bogatstvo religijskih doživljaja u području molitve, religijskog znanja, dobrih djela ili bilo kojih drugih duhovnih iskustava. Zaista sve to smo primili od Boga kao dar - čak ako smo samo u nekoj mjeri surađivali s Njim.

Jednom, kada se Sv. Terezija prisjetila riječi i stihova Sv.Pisma da ojača njima svoju pobožnost, sestra Celina je rekla: "I ja bih željela da to mogu, ali slabo pamtim. Ah! - odgovorila je Svetica - htjela bi imati blago, sakupljati zalihe. Naslanjati se na to jest kao da se naslanjaš na rastaljeno željezo. Uvijek ostane biljeg. Ne treba se oslanjati ni na što, čak ni na ono što bi moglo pomoći našoj pobožnosti. Ništa - to je istina. To znači ne imati ni želje, niti nade radosti. Kako smo onda sretni! (Rukopisi, .II, 250n).

Ne prisvajati sebi zasluga ni kreposti

Biti dijete znači ne pripisivati sebi svoje kreposti zato jer ih Bog polaže u naše ruke da se njima služimo sukladno Njegovoj volji. Bog nam udjeljuje svoju čudesnu moć

- da po nama čini dobro,
- da po nama obasipa ljubavlju druge.

Ipak, to blago darovano od Boga, Njegovo je vlasništvo. Zato moramo biti vrlo obazrivi da nas ne zavedu naše laskave misli o sebi. Pripisujući sebi neke vrline lako se možemo zavarati, i u skladu s vlastitim subjektivnim osjećajima početi nalaziti sebe na određenim stupnju unutarnjeg života. A baš neki duhovni doživljaji mogu -kao kušnja dopuštena od Boga - biti zamka postavljena od đavla, koji tako želi da ih shvatimo kao odraz našega napredovanja u unutarnjem životu. Đavao izvanredno dobro poznaje djela askeze i zna što nam došapnuti da u to povjerujemo. Otuda nalaženje sebe na stazama naznačenim od autora asketskih djela, može postati samo odraz naše oholosti.

Tko je malen u evandeoskom smislu dobro razumije riječi Krista Gospodina : " ... bez mene

ne možete ništa učiniti" (Iv 15,5). Onaj koji sebi ne pripisuje vrline, zna da sam po sebi ne zna ni moliti, niti biti dobar drugima, ni dobro raditi. Zna da ne umije biti dobrim ocem, majkom, svećenikom, časnom sestrom. Zato ne očekuje priznanja i pohvale. Onima čak, koji zapažaju njegove vrline, jednostavno zna reći: Ne ja, nego Bog sve radi u meni .

Evangeosko dijete se ufa da je Bog cijela njegova moć, da u njemu sve može, jer On želi svome djetetu davati blago kreposti da se njima služi po potrebi.

Sveta Terezija je uvijek smatrala da je kreposti koje su drugi primjećivali u njezinom životu, dobila čudesno od Boga. Tako se nije oholila time što nije bilo njezino, što je bilo djelovanje Boga po njoj (v. isto s.493,495).

Čak su i naše urođene vrline i naravno dobro kakvi su u svima nama, isto tako darovi.

Dobili smo ih od Boga.

Njihovo prisvajanje je oblik licemjerja.

To je omaložavanje i nepriznavanje temeljne istine: da sve imamo od Boga.

Kako se samo često osjećamo kao gospodari darova dobivenih od Stvoritelja. Kako smo često preponosni na vlastitu "veličinu". Zaboravljamo da je tvorca i darovatelj svega Bog. I tada nismo više u stanju opaziti da nas On stalno dariva posebnim milostima.

I to je onda po svojim posljedicama jedan od najtragičnijih grijeha - naša oholost. Baš taj grijeh uzrokuje da gradimo vlastitu, dvoličnu i lažnu sliku sebe, svijeta , Stvoritelja.

Ohol čovjek stavlja sebe sama na mjesto Boga.

Ne obeshrabrivati se zbog vlastitih grešaka

Napokon, da bismo ostali dijete, ne smijemo se obeshrabrivati svojim greškama. Taj savjet Sv.Terezije čini se mnogima jako teškim. Uostalom, često i najmanji poraz, odnosno spoticanje, postaje za nas razlog žalosti, sumnje i obeshrabrenja.To se događa uvijek, kad se pretjerano usredotočimo na svoje nesavršenstvo i zlo, a nedovoljno na dobrotu i ljubav Boga.

Tek onda kada u tebi bude duboko uvjerenje da si ljubljeno Božje dijete, kome je on spreman neprestano opraštati, lakše ćeš se dizati poslje padova.

Božje dijete, svjesno svoje bespomoćnosti i slabosti, poslije svakog pada diže ruke k Ocu. Osjećaj slabosti i pouzdanja potiče ga neprestanom prizivanju Boga.

Upravo zahvaljujući njegovoj evangeoskoj majušnosti, to padanje mu nije previše bolno. Naši padovi postaju to teži što smo više oholi i sigurni u sebe. "Djeca - govorila je Mala Svetica - (...) su premala da sebi nanesu mnogo zla" (isto, 492).

Sveta Terezija je ustajala odmah poslije svakog pada. U njezinom životu se cijelo vrijeme

ponavljao proces tipičan za malo dijete: pad - ustajanje iz pada ; pad - ustajanje . Evanđeosko dijete mnogo puta pada, ali odmah potom ustaje da kroči u život s novom nadom. Ne koncentrira se previše na svoje nevjere, svoju pažnju usmjeruje na Onoga koji ga voli. Samo čovjek koji ne vjeruje u ljubav svaki pad doživljava kao katastrofu i poraz.

Kad bi vjerovao da je Bog stalno s tobom, da te gleda s ljubavlju i u vrijeme pada, trudio bi se ustati isti čas.

Ipak, neće biti kod tebe takvog stava - stava djeteta - dok god budeš vjerovao samo u vlastite snage i oslanjao se samo na vlastite zasluge.

Biti evanđeosko dijete znači

- oslanjati se na milost i ljubav Boga;
- uzdati se da će Bog, ako poželi, okruniti pobjedom sva naša nastojanja;
- biti cijelo vrijeme zagledan u Boga i uronjen u Njegovu ljubav.

Sveta Terezija željela je prije svega ufanjem odgovoriti na ljubav Boga. Takav stav se može izraziti riječima: iz bezdana mogega grijeha ustat ću i otići Ocu.

Željela Mu je govoriti svojim siromaštvom, nemoći , grješnošću.

Govorila je: " Daleko sam od toga da bih išla putem bojazni, uvijek ću naći način da budem sretna i izvlačiti korist od svoje bijede". (isto, I, 229).

Nakon svake nevjere odmah se s pouzdanjem obraćala Bogu i priznajući potpuno svoju krivnju, ispovijedala nepokolebljivu djetinju vjeru u Njegovu ljubav.

Uvijek kad je zapažala da se bavi sama sobom i gubi u "zemaljskim sitnicama", odmah se, kako sama piše (isto, I, 259), obraćala svojem Ljubljenom Suncu (tako je zvala Boga) da Mu ispriča detalje svojih nevjera, smatrajući da će svojim smionim pouzdanjem, pribaviti sebi veću ljubav Onoga, koji nije došao "pozvati pravednike, nego grešnike" (Mk 2,17).

Bila je kao dijete koje nakon svakog nestašluka trči svojim roditeljima i iskreno im priznaje sve što je napravilo, vjerujući da neće biti odbačeno (isto,II, 267).

To su bili njezini osebujni susreti s Ocem.

Da pojasni svoje nepokolebljivo pouzdanje s kojim se obraćala Bogu kad Mu je priznavala svoju krivnju, govorila je: "Da li otac kažnjava dijete koje se samo optužuje, da li mu stavlja pokoru? Ne, zasigurno ne, nego ga prigrlj svome srcu" (isto, t.II, s.267).

U svom "drskom ufanju" Terezija je vjerovala da ju nakon priznanja krivnje Bog ljubi još više nego prije pada.

Jednom je nekoj novakinji koja se došla ispričati za ranije napravljenu neugodnost rekla: "Da samo znaš što doživljavam! Nikad kao sada nisam tako dobro razumjela kakvom

ljubavlju nas Isus prima kad ga molimo za oprostaj nakon učinjene krivnje. Ako sam ja, bijedno stvorenje, osjetila za tebe toliku nježnost u času kad si mi se vratila, što se tek događa u Srcu Božjem, kad se mi Njemu vraćamo ... Tako, sigurno brže nego ja, On zaboravlja sve naše nevjere, da ih više nikad ne spomene...On čak čini više: ljubi nas više nego prije našeg pada (isto, 406).

2. RAZNI STAVOVI PREMA ISUSU - OD FARIZEJSTVA DO DJETINJE VJERE

Stav farizeja

Evangelje nam ukazuje na različite stavove kakve su Kristovi suvremenici izražavali prema Njemu.

Farizeji su unatoč brojnim čudesima kojima je Krist podupirao svoj nauk, negirali Njegovo mesijansko poslanje.

Neki su dovodili u pitanje samu pojavu čuda; nisu htjeli vjerovati da su se ta čuda stvarno dogodila. Drugi su priznavali da je Isus činio čuda, ali nisu priznavali da je to činio snagom Boga. Neki su čak govorili da Isus čini čuda uz pomoć Belzebuba. Nakon ozdravljenja opsjednutog koji je bio gluh i slijep, ustvrdili su : "Ovaj izgoni zle duhove uz pomoć Belzebuba, poglavice zlih duhova" (Mt 12.24).

U odgovoru na takav stav Isus je izrekao najstrožu od svojih opomena : "Zato će se, kažem vam, svaki grijeh i hula oprostiti ljudima, ali hula protiv Duha Svetoga neće se oprostiti nikada (...) Ili priznajte da je stablo dobro i da mu je dobar rod; ili priznajte da je stablo zlo i da mu je zao rod, jer se po rodu drvo poznaje. Zmijski porodi! Kako možete govoriti dobro kad ste zli? Ta, usta govore onim čega je srce prepuno" (Mt 12,31,33,34).

Nikodem

Drugi stav predstavlja Nikodem. Taj je poznavatelj Pisma u razgovoru s Kristom priznao "Rabbi, znamo da si od Boga došao kao učitelj, jer nitko ne može činiti čudesa koja ti činiš ako Bog nije s njim" (Iv 3,2).

Isus, vidjevši njegovu vjeru stade mu govoriti o velikim Božjim tajnama; o nužnosti rođenja u Duhu, potrebi "uzvišenja" Sina Čovječjeg, o ljubavi Boga koji je za spasenje svijeta "Sina svoga jedinorođenoga dao" (Iv 3,16). Rekao mu je također zašto tako mnogo ljudi ne želi primiti Njegov nauk i svjedočanstva: "Svjetlo je došlo na svijet, a ljudi su više voljeli tamu nego svjetlo, jer su im djela bila zla" (Iv 3,19).

Nikodem se divi Isusu i rado ga sluša, ali unatoč tome ne ide s Njim do kraja i ne postaje Njegovim učenikom. Priznaje "Izvor", ali ne koristi se njime.

- Moguće je da je imao nešto od stava bogatog mladića koji nije s ljubavlju odgovorio na Isusov pogled (usp. Mk 10,21,22)?

- Možda je i njemu bio žao "bogatstva" kakvo za svakog od nas može postati navezanost

na društveni položaj ili način života?

Apostoli

Drukčije postupaju apostoli.

Oni su, nakon što su povjerovali da Isus čini čuda Božjom moći, postali Njegovi učenici. Ipak, ni oni nisu odmah primili Njegov nauk do kraja i nisu se odmah u punini otvorili Njegovoj moći.

Iako su stalno bili s Njime često su računali više na sebe nego na Njega.

Jednom prilikom, nedugo nakon drugog čuda umnažanja kruha, zabrinuli su se što imaju sa sobom u lađi samo jedan kruh. Isus im je tada rekao : "Pazite! Čuvajte se farizejskog kvasca i kvasca Herodova!" (Mk 8,15)

A kad su dalje govorili o kruhu, upitao ih je : "Zašto govorite da nemate kruha? Zar još ne razumjete i ne shvaćate? Zar vam je srce otvrdnulo? Zar kod očiju ne vidite? Zar kod ušiju ne čujete? Zar se ne sjećate koliko košara punih ulomaka digoste kad razlomih pet kruhova na pet tisuća ljudi?<Dvanaest> A kad sedam kruhova razlomih na četiri tisuće ljudi, koliko digoste košara punih ulomaka? <Sedam>odgovore mu. < I još ne shvaćate?> reče im. (Mk 8,17-21).

Apostoli vjeruju da Onaj za kojim su pošli, može Božjom moći sve učiniti, ali još ne žive vjeru u punini pa su zato čuli prijekor "Pazite! Čuvajte se farizejskog kvasca i kvasca Herodova!"

Zar takvog "kvasca" nema i u našem životu?

Kako samo često, unatoč tome što Krist ostaje s nama u Euharistiji, ne prizivamo njegovu moć i ne koristimo se njome.

U sv. Pričesti dolazi nam isti Krist kojega su vidjeli i s kojim su svakodnevno boravili Apostoli. Isus prisutan u Euharistiji ima istu neograničenu moć, a mi se najčešće u našoj svakodnevici zabrinjavamo, ako već ne za stvari konačne i materijalne, onda za stvari našeg unutarnjeg života.

Da li u trenucima kušnji vjere ne podsjećamo na apostole izbezumljene od straha u času oluje na jezeru, koji su zamjerali Kristu: "Učitelju, tebe se ništa ne tiče što mi ginemo?" (Mk 4,38).

Kako samo često ne vjerujemo da On može i hoće razriješiti sve naše probleme, upravo tako kako je mogao umnožiti jedan kruh koji su apostoli imali sa sobom, i učiniti da ne okuse glad ili da podnose s vjerom to iskustvo.

Opomena izrečena apostolima je isto tako opomena i za nas.

Pretjerana briga i nemir uvijek su znak male vjere.

Ako zbog male vjere ne koristiš svemoć Onoga koji ti se u Euharistiji cijeli predaje, nemoj se čuditi da ti je teško. Isus ti se ne želi nametati, ne želi činiti čuda ako ti to ne očekuješ. On ti želi neprestano iskazivati svoju ljubav i milost, ali neće to učiniti protiv tvoje volje.

Marta

Veće povjerenje u Krista u usporedbi s vjerom apostola zapažamo u stavu Marte.

Kada je nekoliko dana poslije smrti njezinog brata Krist došao u Betaniju, ona je izašavši Mu u susret, rekla: "Gospodine, da si bio ovdje, ne bi umro moj brat. Ali i sada znam da će ti Bog dati sve što god zatražiš od njega" (Iv 11,21-22). Duboku Martinu vjeru nije pokolebala ni smrt brata. Ona dalje vjeruje da će Bog na Njegovu molbu učiniti sve

Isus u odgovoru na njezino povjerenje govori: "Uskrnut će brat tvoj" (Iv 11,23).

Kao da želi potvrditi to što je rekla.

Hoće se još punije objaviti njoj i onima koji su Ga okruživali.

Ipak, baš onda se pokazalo da Martina vjera nema još odlike punog povjerenja. Ona je vjerovala ali se istovremeno previše oslanjala na svoje obično, racionalno mišljenje pa je zato odgovorila: "Znam da će uskrsnuti - o uskrsnuću u posljednji dan" (Iv. 11,24).

Taj inače ispravan odgovor ne izražava puno povjerenje, punu dječju jednostavnost i pouzdanje.

Malo dijete drukčije bi reagiralo na riječi onoga u koga se potpuno uzda. Sa sigurnošću bi požurivalo: Idemo pomaknuti kamen s groba; brzo otvarajmo grob.

Da je takvo uzdanje u Isusa bilo prisutno u stavu Marte, bila bi ona uvjerenja da Lazar može uskrsnuti ne samo u posljednji dan, nego i na Njegovu riječ u svakom trenutku. Ipak, to još nije bilo u njezinom stavu. Zato je Isus podsjeća da ima moć Božju: "Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. Tko god živi i vjeruje u me, sigurno neće nigda umrijeti. Vjeruješ li ovo?" (Iv 11,25,26).

Unatoč tome što je Marta još jednom potvrdila svoju vjeru, ona se ipak, kad je Isus - stojeći već kraj Lazarova groba - rekao "Dignite kamen" (Iv 11,39) pobunila: "Gospodine, već zaudara - četiri je dana što je umro" (Iv 11,39).

I tada Isus nju opominje: "Ne rekoh li ti da ćeš vidjeti slavu Božju ako budeš vjerovala" (Iv 11,40).

U stavu Marte nije još bilo punog povjerenja. Nije bilo jednostavnosti i uzdanja djeteta.

Samarijanka

Tek u stavu Samarijanke iz Evandjelja vidimo djetinju jednostavnost i uzdanje u Isusa.

Ona je odmah povjerovala sve što joj je rekao i zato je baš njoj Isus posvjedočio da je upravo on očekivani Mesija.

- I ona je u to povjerovala.

Tako je odmah, ne bojeći se izvrći ruglu ili još jednoj javnoj osudi - svi su ipak znali da živi u grijehu - otišla u grad i razglasila da je srela Mesiju. Onda se dogodilo nešto neočekivano. Stanovnici Samarije ne samo da je nisu ismijali, nego su pošli prema Isusu i molili da ostane kod njih, a dva dana kasnije govorili su joj: "Ne vjerujemo više zbog tvoga govora nego jer smo sami čuli i znamo da je on uistinu Spasitelj svijeta" (Iv 4,42).

Samarijanka je za nas uzor takvog otvaranja Kristu koje Mu omogućuje učiniti sve što nam je namijenio. Ipak, dok ne bude u nama jednostavnosti djeteta, neće biti ni punog otvaranja Kristu.

Djetinjeg pouzdanja nedostajalo je sinu rasipnom kojemu mi tako često sličimo.

Rasipni sin nije vjerovao potpuno u ljubav oca. Vratio se zato jer je okusio glad. Nije očekivao očevu radost zbog svojeg povratka, nego samo da će biti primljen kao najamni radnik.

Bez vjere u ljubav oca nije mogao spoznati kako ga je duboko ranio.

Slično je s nama.

Dokle god ne uzvjerujemo u ljubav Božju, nećemo spoznati kakvo je veliko zlo grijeh.

Kako samo često brzo poslije ispovijedi opet izdajemo Isusa, iako u sakramentu pomirenja i Euharistiji dobivamo neizmjereno više nego što je milosrdni otac dao svome rasipnom djetetu.

Izdaješ zato što još nisi povjerovao u ljubav.

Tek onda kada povjeruješ u ljubav, kad upoznaš u punini svoje zlo tek će se onda tvoj život promijeniti.

Stat ćeš pred Boga kao dijete.

U stavu Samarijanke koja je unatoč svojoj grješnosti s nadom očekivala dolazak Mesije bilo je i autentično priznanje njezinoga grijeha i vjera da Bog ljubi čovjeka unatoč njegovom zlu.

Priznanje vlastite ništavnosti i vjera koja se uzda u Božju ljubav najbitnije su odlike evandeoskog djeteta.

Bog nas vodi različitim putevima da spoznamo vlastito zlo.

Vlastitu ništavnost spoznajemo često onda, kada se upuštamo u grijeh.

Upoznajemo je i onda kada, dolazeći Bogu u potrebi, postajemo svjesni da nas On u svojem neizmjernom milosrđu stalno čuva od mnogih grijeha.

Najpunije ipak upoznajemo svoje zlo kada razmatramo muku Kristovu.

Kad budeš upoznavao mjeru Kristova trpljenja, bolje ćeš saznati što je grijeh. Također ćeš punije upoznati Njegovu ljubav prema sebi.

U mjeri u kojoj se razvija tvoj unutarnji život, moći ćeš, kroz promatranje muke i smrti Kristove, sve dublje upoznavati veličinu svojega zla i veličinu Božje ljubavi. Ovdje na zemlji ipak će to biti samo djelomična spoznaja. Puninu tajne našeg grijeha i tajne Božje ljubavi upoznat ćemo tek u budućem životu. Sv. Pavao govori: " Sad nesavršeno poznajem, a onda ću savršeno spoznati kao što sam spoznat" (1 Kor 13,12).

I tada pred Boga uistinu staješ kao dijete.

3. DJETINJI STAV SAMARIJANKE

"Jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima" (Lk 10,21)

Put k svetosti je put našega stalnog obraćanja i otvaranja Bogu.

Otvoriti se Bogu znači dopustiti Isusu da se On nama objavi, a zatim tu objavu primiti.

Isus je Bog, zato Ga ne možemo spoznati samo razumom. Punije upoznaju Isusa tek oni kojima se On hoće objaviti. A on sebe objavljuje ne mudracima i velikanima ovog svijeta, nego jednostavnim ljudima - "malenima". U grčkom jeziku "maleni" su takoreći siromasi, ali i griješnici a i ljudi povrijeđeni i odbačeni kao ovce bez pastira (v. Evanđelje po Mateju - komentar, KUL 1979, str.202)

Bog se objavljuje "malenima" zato jer imaju u sebi nešto od stava djeteta koje se, suočeno s nadnaravnom stvarnošću koja je Bog, u punini njoj otvara i prima je.

Primjer evanđeoske jednostavnosti nalazimo u ponašanju Samaritanke. Ta je žena morala svojim stavom oduševiti Isusa, pa je baš njoj, iako je živjela u grijehu, objavio sebe, objavio da je on iščekivani Mesija.

Djetinja jednostavnost Samarijanke

Prolazeći kroz Samariju Isus se zaustavio kod bunara u Sikaru, kao da je čekao Samarijanku. Ima u tome nešto zadivljujuće.

- Zašto Isus čeka na nju?
- Tko je ona koju čeka sam Bog?

Već prve riječi evanđeoskog zapisa tog događaja govore da je u stavu Samarijanke postojala neobična jednostavnost, bezazlenost djeteta.

"I Isus je, umoran od puta, sjedio na zdencu. To je bilo oko šestog sata. Uto dođe neka žena Samarijanka da zahvati vode. Isus joj reče: <Daj mi da se napijem!>. Učenici njegovi bijahu otišli u grad kupiti jelo. Samarijanka mu odvrati: <Kako ti, Židov, možeš iskati od mene, Samarijanke, da se napiješ?> (Iv 4,6-9).

Ona upravo postavlja takvo pitanje kakvo se zbog molbe Isusa budi u njezinom srcu. U njoj nema lukavosti ni prepređenosti.

A Isus, vidjevši njezinu jednostavnost i rastuće otvaranje prema Njemu, govori: " Kad bi ti znala za dar Božji i tko je onaj koji ti veli: <Daj mi piti> - ti bi u njega iskala i dao bi ti žive vode" (Iv 4,10).

Samarijanka gleda Isusa u svojoj dječjoj jednostavnosti, a vidjevši da nema odgovarajuću posudu da zagrabi vodu, pita ga: "Nemaš čime ni zahvatiti Gospodine, a zdenac je dubok! Odakle ti onda živa voda?"

Kad nešto ne razumije, dijete s punom jednostavnošću pita, a kad dobije odgovor, prima ga i ako sve ne razumije, prima zato jer vjeruje da je to što čuje istinito.

S mudročću djeteta

" Isus joj odgovori: < Tko god pije od te vode, opet će ožednjeti. A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjeti>" (Iv 4,13-14). Samarijanka opet s jednostavnošću, pouzdanjem i mudročću djeteta na ovo odgovara: " Gospodine, daj mi te vode da više ne žednim i ne dolazim ovamo zahvaćati" (Iv 4,15).

Primila je odgovor Isusa i povjerovala da je ono što je rekao istinito, iako se činilo nelogičnim.

Kako može čovjek, koji nije u stanju živjeti bez vode, ne željeti je više? To je protiv njegove prirode.

Samo onaj koji ima vjeru, jednostavnost i pouzdanje djeteta, može povjerovati ovim riječima.

Isus, vidjevši vjeru Samarijanke, želi joj pokazati svoje sveznanje pa joj naređuje: "Idi zovni svoga muža te se vrati ovamo!" (Iv 4,16).

A kad je žena odgovorila: "<Ja nemam muža> - rekao joj je :<Dobro si rekla (...) Jer si imala pet muževa, a onaj koga sada imaš, nije ti muž. To si istinito rekla>" (Iv 4,17-18).

Samarijanka se uvjerila da Isus, iako je do sada nije poznavao, poznaje njezinu prošlost. U njezinom stavu opet vidimo prostodušnost djeteta. Ona ne pokušava sakriti od Isusa svoju nedoličnu vezu s čovjekom s kojim živi. Odgovara "po istini" da nema muža, ne znajući još da Isus poznaje njezin život. A kad se uvjerila da On ima vlast proroštva, s mudročću djeteta postavlja Mu važno pitanje koje zaokuplja njezino srce: "Gospodine, vidim da si prorok. Naši su se očevi klanjali na ovome brdu, a vi kažete da je Jeruzalem mjesto gdje se treba klanjati" (Iv 4,19-20).

Samarijanka je, uvjerenjena da razgovara s prorokom, odmah iskoristila priliku da sazna nešto o svojem odnosu s Bogom. U odgovoru na njezinu vjeru Isus njoj otkriva nedokučivu tajnu koja naviješta novu stvarnost u povijesti svijeta: "Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu (...) Ali dolazi čas i već je tu, kada će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini" (Iv 4,21-23).

Isusov odgovor Samarijanki nije bio jasan i razumljiv. Ona ga je ipak primila s dječim pouzdanjem, ispovijedajući čas kasnije duboku vjeru da će, kad dođe, Mesija ljudima sve objaviti.

I onda Isus njoj objavljuje sebe: " To sam ja koji govorim s tobom" (Iv 4,26).

Jesu li Apostoli kao mala djeca koja se uzdaju?

Isus se objavljuje onima koji su pred Njim kao mala djeca. Oni koji nemaju takav stav, čak i ako im se Isus želi objaviti, ne primaju ovu izvanrednu milost.

Tako je bilo i u slučaju Apostola: "Njegovi učenici (...) čudili su se da govori sa ženom. Ali ipak , ni jedan ga ne upita.:<Što želiš?> - ili - < Što govoriš s njom?> " (Iv 4,27). Kad je žena otišla "molili su Isusa (...) : <Rabbi, jedi !> On im reče:<Ja imam za jelo hranu za koju vi ne znate>. : <Zar mu je netko donio jelo? > počnu tada učenici pitati jedan drugog" (Iv 4,31-33).

Isus je možda želio potaknuti apostole na stav na kakav je naišao kod Samarijanke.

Da je tako njoj rekao ona bi jednostavno upitala: "Kakva je to hrana? Mogu li jesti zajedno s tobom?" Apostoli su se ipak vodili samo vlastitom logikom. Nije još onda u njima bilo djetinje prostodušnosti i punog pouzdanja u Onoga, čija su čuda i znakove gledali vlastitim očima.

Stav apostola bio je sličan stavu Nikodema. Kada je Isus objavio Nikodemu veliku tajnu : "Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljestva Božjega" (Iv 3,3), kao i apostoli i on prima ove riječi isključivo racionalno: "Kako se može čovjek, kad je već star, roditi? Zar može po drugi put ući u utrobu majke i roditi se?" (Iv 3,4). Nije kod

njega bilo vjere i potpune otvorenosti, zato mu se Isus nije mogao objaviti onako kako je to učinio sa Samarijankom.

Iako je živjela u teškom grijehu, ona se otvorila Isusu.

- Moguće je da je bila iznutra zdrobljena težinom zla koje je činila. Možda ju je baš taj grijeh tako pritiskao da je postala kao malo dijete.

Nikodem i apostoli činili su se u usporedbi s njom kao bez grijeha, a ipak nisu bili tako otvoreni Isusovoj riječi kao ona. To je ponos njihova razuma učinio da su u susretu s Kristom mislili racionalno, ljudski. Nisu znali u punini primiti nadnaravnu stvarnost i zato im ona nije mogla biti objavljena u cijeloj svojoj veličini.

Bog je velika i neshvatljiva tajna. Samim razumom nije Ga moguće spoznati.

Neophodna je vjera i pouzdanje djeteta.

4. DJETINJI STAV SLIJEPOGA OD ROĐENJA

Bio je znak odbačenosti

Evandeoski lik djetinjeg stava prema Kristu je slijepac od rođenja kojega je Krist izliječio: "Prolazeći putem Isus opazi nekog slijepca od rođenja. I upitaše ga učenici njegovi: <Rabbi, tko je sagriješio, on ili njegovi roditelji, da se slijep rodio?>" (Iv 9,1-2).

U pitanju postavljenom Kristu odražavalo se gledanje na tog slijepca.

- Ako je slijep, znači da su ili on ili njegovi roditelji grješnici.

Slijepac je zasigurno znao da njegova tjelesna mana u očima drugih znači grješnost. Mogao se, dakle, osjećati kao netko tko je

najgori

odbačen

prezren.

Isus je ipak odlučno proturječio tom tada raširenom mišljenju i rekao: "<Nije sagriješio ni on ni roditelji njegovi, već je rođen slijep da bi se na njemu očitovala Božja djela. Dok je dan, meni treba činiti djela onoga koji me posla. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi. Dok sam na svijetu, svjetlo sam svijeta>". Kada to reče, pljunu na zemlju i i pljuvačkom načini blato kojim premaza slijepcu oči pa mu reče: <Idi umij se u ribnjaku Siloe> - što znači Poslan. Slijepac ode, umije se i vrati se gledajući. Tada susjedi i oni koji su ga prije vidali kad je bio prosjak, rekoše: <Nije li ovo onaj što je sjedio i prosio?> <Jest on> odgovarali jedni <Nikako, samo

mu je sličan> odgovarali drugi. <Ja sam>, tvrdio je on. Nato ga upitaše: Kako su ti se otvorile oči? On odgovori: <Čovjek koji se zove Isus napravi blato te mi premaza oči i reče mi :< Idi do Siloe i umij se> Ja otidoh, umih se i progledah. <Gdje je on?> upitaše ga. < Ne znam> odgovori im (Iv 9,3-12).

S jednostavnošću djeteta

Slijepac kojemu je Isus vratio vid ponaša se slično kao Samarijanka.

Jednostavno prepričava detalje čuda svojeg ozdravljenja. Ne trudi se previše da njegova priča bude vjerodostojna, za njega je čudo bilo nešto očigledno. Upravo se odrasli, prezentirajući neku istinu, trude nalaziti najvjerodostojniji oblik pričanja s namjerom da zadobiju povjerenje slušatelja.

Dijete prikazuje na jednostavan način ono što je iskusilo, u uvjerenju da je istina sama po sebi vjerodostojna.

Njemu je također bilo samo po sebi razumljivo da Onaj koji je učinio takvo čudo, "kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa učiniti" (Iv 9,33). Odmah je, bez razmišljanja, kao i Samarijanka, svjedočio o čudotvornoj moći Krista iako još nije znao tko je On.

Farizejski kvasac

Farizeji su sasvim drukčije reagirali na očigledno čudo ozdravljenja.

Oni su cijelu svoju pažnju posvetili traženju argumenata protiv čudotvorne moći Krista: "Odvedu nekadašnjeg slijepca k farizejima. A bila je subota kad je Isus napravio blato i otvorio mu oči. I farizeji ga ponovo upitaju kako je progledao. On im odgovori: <Stavio mi blato na oči, ja se umio i vidim>. Na to neki farizeji rekoše: <Ovaj čovjek ne dolazi od Boga - ne svetkuje subote> < Kako jedan grješnik može činiti ovakve znakove? > odvратиše drugi. Tako nastade podijeljenost među njima. Tada ponovno upitaše slijepca: <Što ti držiš o onomu koji ti otvori oči?> <Prorok je>, odgovori (Iv 9,13-17).

Farizeji su razjedinjeni do trenutka u kojemu ozdravljeni, odgovarajući na njihovo pitanje ne posvjedoči ; "Prorok je" (Iv 9,17). Poslije ove izjave sve ih ujedinjuje stav da ne žele priznati da je Isus prorok, sumnjaju u čudo koje se dogodilo.

Počeli su čak uvjeravati ozdravljenika da se čudo nije dogodilo, štoviše da je to bila prijevara.

Takav stav Isus zove "kvascem farizeja", kvascem licemjerja, dvoličnosti, laži (v. Lk 12,1).

Ako si svjedok očitog čuda, a ne želiš ga priznati, to je znak da imaš u sebi kvasac dvoličnosti koji ti onemogućava zapažanje djelovanja Boga, čak i pri očitim znakovima.

Ljudi kompromisa

Farizeji nisu povjerovali u čudo ozdravljenja slijepca. Zato su pozvali njegove roditelje i zapitali ih: "Je li ovo vaš sin za koga tvrdite da se slijep rodio? Kako sad može vidjeti?" (Iv 9,19). To pitanje jasno govori o njihovom nevjerovanju u ozdravljenje. "Znamo da je ovo naš sin - odgovoriše njegovi roditelji - i da se slijep rodio. A kako sad može vidjeti, to ne znamo. Ne znamo ni tko mu je otvorio oči. Njega pitajte! Odrastao je, on će vam o sebi kazati " (Iv 9,20 -21).

Roditelji ozdravljenog pokazali su se kao ljudi kompromisa.

Oni su dobro znali tko je ozdravio njihovog sina, ali od straha pred farizejima ne svjedoče da je to učinio Krist vidljivim čudom. "Tako su odgovorili njegovi roditelji jer su se bojali Židova. Židovi već bijahu odlučili da se ima izopćiti iz sinagoge svaki koji bi Isusa priznao Mesijom. I zbog toga su odgovorili njegovi roditelji: <Odrastao je . Njega pitajte!>".

Farizejski kvasac čini da postajemo ljudi kompromisa, da ne svjedočimo o Kristu iako jasno vidimo znakove njegova djelovanja.

Od kompromisa do pune nevjere samo je mali korak.

Sam kompromis u sebi već ima zrno izdaje.

Jednostavnost - put vjeri

Ništa od toga ne postoji u stavu ozdravljenog. Baš suprotno, upravo poput Samarijanke, i on je pokazivao djetinju jednostavnost. Pa kad je ponovo stao pred farizeje, hrabro je svjedočio svoju vjeru, primajući na sebe sve posljedice toga čina: "Tada po drugi put dozvaše bivšeg slijepca te mu rekoše: <Priznaj Bogu slavu! Mi znamo da je taj čovjek grješnik> (Iv 9,24).

Farizeji žele prisiliti ozdravljenoga da porekne čudo. Da mu olakšaju, ruše veličinu i svetost Krista nazivajući ga grješnikom, što je bila jedna od najtežih osuda.

U odgovoru na njihovo lukavo pitanje ozdravljeni je rekao: "Je li grješnik , ja ne znam. Jedino znam da sam bio slijep, a da sad mogu vidjeti. <Što ti je učinio? - upitaše ga - Kako ti je otvorio oči?> Već sam vam rekao - odvrati im - ali niste marili. Zašto želite opet čuti? Zar hoćete i vi postati njegovim učenicima?" (Iv 9,25-27).

Odgovor ozdravljenoga pokazuje njegovu mudrost. Pedagogijom neočekivanom za neuka čovjeka, on pokušava otvoriti oči farizejima da zapaze čudo koje se dogodilo. Pokušava stupiti s njima u dijalog i usmjeriti njihovu pažnju na ono što se dogodilo - čudo koje je samo po sebi trebalo biti dovoljan znak. Istovremeno im predbacuje da ga ne slušaju, pokazujući time razlog njihove zatvorenosti.

- Slušate me, a ne čujete jer ne želite čuti.

"Tada ga počese vrijeđati: <Ti si učenik njegov > rekoše mu.< Mi smo učenici Mojsijevi. Mi znamo da je Mojsiju Bog govorio, a odakle je ovaj, ne znamo> To i jest čudnovato - odgovori im čovjek - što vi ne znate odakle je, a meni je ipak otvorio oči. Znamo da Bog ne uslišava grješnike, nego uslišava onoga koji poštuje Boga. Nikada se nije čulo da je tko otvorio oči slijepcu od rođenja . Kad on ne bi bio od Boga, ne bi mogao ništa učiniti" (Iv 9,28-33).

Precizna argumentacija, sažeta u slijepčevu odgovoru, otkriva njegovu jednostavnost i mudrost, a isto tako vjeru i pouzdanje djeteta. To je jednoznačan odgovor koji ne ostavlja mjesta sumnji. Farizeji ga ipak nisu htjeli slušati. Bili su toliko prožeti licemjerjem i osjećajem vlastite nadmoći, da im oči nisu vidjele, ni uši čule. S prezirom mu odgovoriše:"Ti koji si sami grijeh od rođenja, ti da nas učiš! I izbaciše ga "(Iv 9,34).

Djetinje pouzdanje - to je otvaranje sebe Bogu

Nakon tog događaja Isus se objavio ozdravljenom. Čuo je da su ga izbacili te mu reče kad ga je susreo: " Vjeruješ li u Sina Čovječjeg? On odgovori < Tko je dakle, Gospodine, da vjerujem u njega?> Već si ga vidio - reče mu Isus - To je onaj koji s tobom govori. <Vjerujem, Gospodine> odgovori i pade pred njim ničice" (Iv 9,35-38).

Djetinji stav nas izričito otvara za Boga. Isus sebe objavljuje slijepcu od rođenja zato jer primjećuje stav djetinje vjere, primjećuje njegovu jednostavnost, pouzdanje i priznavanje vlastite grješnosti.

On je bio na neki način slobodan od grijeha, u usporedbi sa Samarijankom koja je u grijehu živjela. U njemu je ipak bila svijest grješnosti utemeljena na ljudskom mnijenju.

Svijest vlastite ništavnosti i vjera da nas Bog voli unatoč našem grijehu, to je put prema djetinjem stavu. Slijepac je nesumnjivo vjerovao da je čudo koje je on doživio bilo izraz Božje ljubavi.

Stav djetinjeg pouzdanja je ključ za razumijevanje Evanđelja, dotle da nam se Bog može objaviti.

Farizeji nisu upoznali Krista, jer ih je kvasac licemjerja i dvoličnosti zatvorio za tu veliku milost.

Ako u nama ne bude temeljnog uzdanja u Boga i jednostavnosti koja nastaje u ustrajanju na istini s djetinjom jednostavnošću, može nam se dogoditi da i mi postanemo zatvoreni za tu milost.

Djetinja jednostavnost poganke

Takvom stavu na izvanredno slikovit način uči Kananejka

Isus (...) krene u tirsku i sidonsku okolicu. Najedanput žena Kananejka, koja dođe iz toga

kraja povika: <Smiluj mi se Gospodine, sine Davidov! Kćer mi vrlo muči zli duh.> Ali joj on ne uzvratiti ni jedne riječi. Nato mu se približiše učenici i zamoliše ga: <Udovolji joj, jer više za nama> On odgovori: <Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova> Ali ona dođe, pade pred njim ničice i reče: <Gospodine, pomози mi!> On joj odgovori: <Nije pravo uzeti kruh djeci i baciti ga psićima> <Jest Gospodine - nadoda ona - jer i psići jedu mrvice što padaju sa stola njihovih gospodara> Nato joj reče Isus: <O ženo, velika je tvoja vjera. Neka ti bude kako želiš!> Istoga časa ozdravi njezina kći" (Mt 15,21-28)

U početku Isus nije htio učiniti čudo, iako ga je žena Kananejka upravo to molila: "Smiluj mi se Gospodine, Sine Davidov! (...) Ali joj on ne uzvratiti ni jedne riječi"(Mt 15,22-23).

Nas ponosne ljude takav bi Isusov stav potpuno zatvorio za Njega. Spremni smo čak i po cijenu vlastitog djeteta braniti svoju čast. Odakle kod ove žene takva izvanredna snaga karaktera?

To nije samo snaga karaktera, nego upravo nešto od djetinjeg stava. Ona je zaista priznavala svoju ništavnost i nedostojnost.

Kada Isus nju i njezinu kćerku "ponižava" govoreći joj: "Nije pravo oduzeti kruh djeci i baciti ga psićima" (Mt 15,26) ona bez oklijevanja prihvaća ovu "uvredu" i prostodušno priznaje da je uistinu nedostojna, ali "i psići jedu mrvice što padaju sa stola njihovih gospodara" (Mt 15,27).

Takvim je stavom oduševila Boga.

Kristove riječi: "O ženo, velika je tvoja vjera!" (Mt 15,28) svjedoče taj njegov stav.

Vidjevši je takvu, Isus nije mogao odbiti njezinu molbu. "Neka ti bude kako želiš" (Mt 15,28).

Stav priznavanja vlastite ništavnosti, djetinje uzdanje u Boga i vjera u Njegovu ljubav čine čudesna.

5. PRIMITI BOŽJE KRALJESTVO POPUT DJETET

Gledati kao Bog - s ljubavlju

Kad su roditelji dovodili djecu Isusu da ih blagoslovi, učenici su im to zabranjivali. "Kada to vidje Isus, razljuti se te im reče: <Pustite dječicu k meni, nemojte im priječiti, jer takvima pripada kraljevstvo Božje! Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjeg kao malo dijete, taj sigurno neće ući u nj! >" (Mk 10,14-15).

Jesi li si razmišljao o dubini ovih riječi? Što to znači primiti Božje kraljevstvo kao dijete?

- Dijete ima bezgranično povjerenje u svoje roditelje i gleda svijet očima svoje majke i svojeg oca. Ponavlja nazore roditelja, jer vjerujući njima, prima njihove stavove kao svoje.

Primiti Božje kraljevstvo kao dijete, znači pokušati gledati svijet, druge ljude, pa i sebe samoga onako kako nas gleda naš Otac nebeski i kako nas gleda Marija.

O tome kako nas gleda Bog govori između ostalog Kristov poziv upućen Apostolima za vrijeme Posljednje Večere: "Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugog, kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga!" (Iv 13,34).

Bog uvijek gleda nas i cijeli svijet s ljubavlju. Pozivajući se na svoju ljubav prema učenicima Isus ih poziva da ljube svoje bližnje onako kako je On, Isus njih ljubio.

Nije dosta ljubiti bližnjega kao sebe samoga. Trebamo ga voljeti onako kako ga voli Bog. Istina je da je nama izrazito teško voljeti bližnjega kao sebe samoga. Zato se dakle, Kristov poziv da ljubimo druge onako kako ih Bog ljubi, može činiti potpuno nemogućim.

Je li moguće prihvatiti takav poziv?

- Za evanđeosko dijete ne postoje nemoguće stvari. Ono, zagledano u svoga Oca, gleda svijet ka što ga gleda Otac i ljubi po uzoru na Oca.

Sveta Terezija od Djeteta Isusa s dječjom jednostavnošću kazuje: "Ah Gospodine, ja znam da Ti ne očekuješ nemoguće stvari, bolje od mene poznaješ moju slabost i ništavnost. Dobro znaš da nikad ne bih mogla ljubiti svoje sestre onako kako ih Ti ljubiš, ako ih Ti sam, o moj Isuse, nećeš ljubiti u meni. Da bi mi podario ovu milost, dao si "novu" zapovjed. O! kako mi je ona draga, daje mi sigurnost, da želiš "u meni ljubiti" sve one koje si mi naredio ljubiti" (Rukopisi I,282).

Taj teški bližnji

Spomenuto priznanje ne znači ipak da je ljubav prema bližnjemu za Sv. Tereziju bila uvijek laka i jednostavna: "Ima u samostanu jedna sestra - pisala je - koja ima dar razdražiti me na svakom koraku." (isto,283).

Tako piše svetica. Istina je da tada još nije bila na najvišoj razini sjedinjenja s Bogom, to nije bilo neposredno pred njezinu smrt. Sigurno je to bilo nakon prve etape njezina temeljitog duhovnog čišćenja)²

A oni koji su prošli čišćenje kako govori sv. Ivan od Križa, u većem stupnju žive moralne, stožerne i teološke kreposti. (Noc ciemna Ksiega I rozdzial 13 Krakow 1986).

I baš takva osoba govori : "Ima u samostanu jedna sestra koja ima dar razdražiti me na svakom koraku".

Mora da ju je na toj sestri sve smetalo - pojava, način života, riječi. A ipak Sveta Terezija pokušava gledati onako kako nju vidi sam Bog. Zato dalje kaže: "Ipak je to sveta redovnica koja mora biti jako mila Bogu. Ne želeći podleći prirodnoj antipatiji kakvu sam osjećala, rekla sam sebi da se ljubav prema bližnjemu ne treba oslanjati na osjećaje, nego se treba očitovati u djelima. Odlučila sam postupiti prema toj sestri onako kako sam postupala s najdražom

² A.Combes , De doctrina spirituali sanctae Theresiae a Jesu Infane , Roma 1967, 51

osobom. Svaki put kad sam je srela, preporučivala sam je Bogu, prikazujući Mu njezine vrline i zasluge" (283)

Terezija je vjerovala da je ona sestra jako mila Bogu, pa dakle ima pravo podariti Mu njezine vrline i zasluge. To što je nju smetalo ponašanje, pojava ili riječi te sestre, ticalo se samo prirode osjećaja. U sferi volje Terezija je nju ipak pokušavala gledati onako kako ju gleda Bog.

" Vrlo dobro sam osjećala - piše dalje - da je to jako milo Isusu. Zar ima umjetnika koji ne bi bio zadovoljan kad hvale njegova djela? Tako je Isus - umjetnik duše, također sretan kad ne gledamo samo ono vanjsko nego proničemo sve do unutarnjeg svetišta, koje je On odabrao sebi za stan, diveći se njegovoj ljepoti" (284).

Kada ti smeta nečija pojava, karakter, način ponašanja, riječi - sve se to u prvom redu tiče sfere tvojih osjećaja, kojima volja ne treba podliježati.

Ako ipak podliježeš svojim negativnim osjećajima spram drugog čovjeka, tada kritiziraš Stvoritelja; to je kao da govoriš: "Bože, to Tvoje stvorenje nije Ti dobro ispalo, loše si stvorio ovog čovjeka - ima tako težak karakter i sve je na njemu tako odbojno. Druga stvorenja stvorio si dobro, ali ovo ipak nisi!"

Kako velika mora biti oholost u stvorenju koje se usuđuje ocjenivati Stvoritelja!

Koliko samo puta podliježemo tim prirodnim sklonostima! A kao Kristov učenik moraš nastojati gledati sve u svijetlu vjere, a pogotovo drugog čovjeka.

Ako je to u sferi osjećaja ponekad nemoguće, na razini volje ipak mora u tebi postojati težnja da svoga bližnjega promatraš drukčije - kao što to čini Bog.

U trenucima kada joj je bilo jako teško Terezija se ponekad spašavala bijegom: "Često sam tako, ako to nije bilo za vrijeme rekreacije, a imala sam nešto obaviti s tom sestrom i kad su moje borbe bile previše silovite, bježala kao dezertar "(284).

Ako ikada budeš koristio takvo rješenje, pokušaj "bježati" nezamjetno - da ne raniš one pred kojima "bježiš".

Terezija nije nikada dopustila da ona sestra primijeti da joj na njoj bilo što smeta. Sjeća se dalje: "Dakle, ona uopće nije pogađala moje osjećaje prema sebi, zato i nije sumnjala u razloge mojega ponašanja pa je ostajala u uvjerenju da mi se njezin karakter jako sviđa. Jednog dana za vrijeme rekreacije zadovoljno mi je izrekla ove riječi: <Reci mi, sestro Terezijo od Djeteta Isusa, što te to toliko privlači k meni? Jer svaki put kad me pogledaš, vidim da se smiješiš >To što me je privlačio bio je Isus skriven u dubini njezine duše... Isus koji najsladim čini gorke stvari. Odgovorila sam joj da se smiješim zato jer se veselim što ju vidim (nisam naravno rekla da je to viđenje duhovno)" (s.284).

Smiješeći se iskreno nekome tko u tebi ne pobuđuje prirodnu simpatiju, smiješiš se Kristu.

Ako u drugom čovjeku pokušaš prije svega gledati ono što je u njemu dobro, onda ga gledaš tako kako ga Bog gleda i onda si kao dijete koje se pokušava suobličiti svojem Ocu

nebeskom. Tvoja priroda neće se promijeniti, ali iz pravilnog usmjerenja tvoje volje rađa se drukčije, odnosno Božje gledanje na drugog čovjeka. Usvajanje takvog stava vodi u neki vid samoće, jer takva iskustva obično ne možemo podijeliti s drugima. Ali baš onda ulazimo u intimnu povezanost sa Stvoriteljem, onda Bog tebi počinje objavljivati sebe samoga. Tvoja samoća u odnosu s drugim čovjekom vodi punijoj vezi sa Stvoriteljem. Zahvaljujući njoj počinješ promatrati svijet onako kako ga On promatra.

Imat ćeš dovoljno milosti da ljubiš

Sveta Terezija povjerava se dalje: "Nisam posustajala mnogo moliti za onu sestru, koja je meni bila uzrokom tolikih bitaka. Također sam joj pokušavala činiti razne usluge, a kad sam bila u iskušenju da joj grubo odgovorim, pokušala sam se nasmiješiti i promijeniti temu razgovora. "Uzori" upravo govore: <Radije svakoga ostaviti u njegovoj istini, nego ulaziti u svadljiva prepiranja> " (isto,284).

Lako je ostaviti nekoga na njegovim riječima kad znamo da je u pravu. To pak postaje izrazito teško ako vjerujemo da je pravda na našoj strani. Ali baš tada imaš posebnu priliku pokušati postupiti s drugim čovjekom onako kako postupa Bog.

Krist očekuje da pokušaš provoditi Njegovu novu zapovjed, ali on ne očekuje od nas ništa nemoguće. Kada ti se Njegova očekivanja čine jako teška, podsjeti se što je u sličnoj situaciji Bog rekao Sv. Pavlu: "Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti" (2 Kor 12,9).

Promatrati svijet na Božji način - po uzoru na Mariju

Promatrati svijet i primati Božje kraljevstvo na dječji način najsavršenije nas uči Marija.

Ona gleda na svijet kao i sam Bog i ljubi drugog čovjeka kao što ga ljubi Bog.

To se tako događa jer je Ona "službenica" Gospodnja. Riječ "službenica" ima vrlo duboko značenje. Danas je sluga često ne manje važan od svoga gospodara. Što je značio taj pojam u Kristovo vrijeme saznajemo iz njegovih riječi upućenih apostolima: "Više vas ne nazivam slugama, jer sluga ne zna što namjerava činiti gospodar" (Iv 15,15)

U svijetlu ovih riječi sluga ne zna što radi gospodar i od njega se traži da prihvati to neznanje, čime onda postaje sluga - rob.

Marija je bila službenica baš u tom smislu. Ona je prihvaćala svoje neznanje. Pitala je samo ono što je bilo neophodno da ostvari poruke Gospodina - da može u punini izvršavati Njegovu volju.

Bila je poput evanđeoskog djeteta koje se u punini pouzdaje u Oca i promatra svijet Njegovim očima čak i onda kada ne razumije do kraja ono što se događa u njegovu životu.

Potrebno je da slijedimo Mariju u njezinu stavu potpune poniznosti prema Bogu, u stavu

sluge - roba.

Marija prihvaća takav stav, jer zna da je Bog Ljubav, da je njezino predanje - predanje Ljubavi.

Zagledati se u Krista kao dijete

Priznaj svoju ništavnost, priznaj da sam po sebi ne znaš promatrati svijet onako kako ga Bog promatra i ljubiti onako kako ga Bog ljubi.

Zapamti ipak da je ta ništavnost bezgranično ljubljena sve do predanja života na Križu za nju.

Tada kao i dijete počinješ sve očekivati od Boga. Ako priznaš bezdan vlastitog ništavila i upoznaš bezdan Božje ljubavi, poželjet ćeš biti sluga - rob svojeg Gospodara i prihvatit ćeš da kao sluga - rob ne možeš sve razumjeti, ne moraš znati zašto dolaziš u ovakva ili onakva iskušenja. Znanje u tom području može voditi duhovnom bogatstvu. Što više znaš i razumiješ, to te više ugrožava tvoj ponos. Sluga - rob koji sve prima i prihvaća, postaje nalik evanđeoskom djetetu, zagledanom u svojega Oca, kojemu je u svemu uzor ponašanje Oca,

- pogled Oca
- geste Oca
- stav Oca.

Baš to nam treba. Trebamo gledati Krista poput djeteta.

Onda ćemo ljubiti ljubavlju koju nam On daje s križa.

Onda ćemo ljubiti onako kako On ljubi.